

Havo/ Vwo/ Atheneum/ Gymnasium jaar 1
25 tot 30 leerlingen
6 lessen van 100 minuten

1 Inleiding

Deze eerste klas heeft allemaal verschillende niveaus waarmee ze beginnen. Dat licht aan wat voor kunstvakken die ze op de basisschool hebben gekregen. Maar er is een grote kans dat ze op de basisschool met karton, wc-papier rollen en verf hebben gewerkt. Wat deze opdracht een goede introductie maakt voor een nieuwe klas.

De leerlingen maken met gebruik van karton, hout, schilder tape en papier-maché een vreemde vogel. Om de vogels uniek te maken geven ze de vogels ook accessoires. Die worden dan allemaal nog een keer bedekt met papier-maché. Daarna kijken ze naar de kunstenaar Nikie de Saint Phalle en versieren de vogels volgens haar stijl.

2 De leerdoelen

De leerlingen leren stevige constructies bouwen uit karton en lijm

De leerlingen leren kenmerken van Niki de Saint Phalle te herkennen en kunnen die toepassing in hun eigen werk. (*Kerndoel 56*)

3 De uitgangspunten

Raakvlakken met de leefwereld:

Verband tussen actuele kunst:

De leerlingen bestuderen de kunst van Nikie de Saint Phalle, leren de kenmerken te herkennen en leren die kenmerken toe te passen in hun eigen kunst.

Begrippen/ Theoriën:

De leerlingen leren het begrip papier-maché kennen

Technieken:

De leerlingen leren slimme verbindingen te maken. Ze moeten kijken hoe ze oppervlaktes maken om de onderdelen van de vogels aan elkaar te lijmen en ze leren welke soorten lijm slim zijn om te gebruiken.

Leren werken met papier-maché en leren stevige constructies en verbindingen te maken met karton, kranten, lijm en plakband.

4 De opdracht

De leerlingen maken allemaal een vreemde vogel. Die vogel wordt gemaakt van een lichaam die ze zelf gaan maken van papier-maché. Ze maken verder van karton (zoals wc-papier, eierdozen ect.) de rest van de ledematen van de vogels. De onderdelen moeten vast worden gemaakt met lijm en daar overheen tape, zodat het goed vast blijft terwijl de lijm droogt. De vogels moeten allemaal benen hebben waar ze stevig op kunnen staan. Met gewrichten en voeten gemaakt van een houten blok. Ook moet de vogel een hoofd krijgen met een snavel en het hoofd moet met een nek vast worden gezet. Ook moeten alle vogels een staart en vleugels krijgen. Nadat de vogels in elkaar staat maken de leerlingen accessoires voor de vogel. Dat kan een skateboard, een hoed, een vishengel of iets heel anders zijn.

Nadat de vogels en accessoires gevormd zijn wordt alles bedekt met schilder tape en daarna gaat er nog een laag papier-maché over alles heen om het een gelijke egale laag te geven.

Waar goed op kan worden geschilderd. De tape wordt daarvoor aangebracht zodat het karton niet nat wordt van de papier-maché fase.

Als de papier-maché is opgedroogd krijgen de leerlingen de instructie over Niki de Saint Phalle. Het is de bedoeling dat er wordt gekeken naar de patronen en kleuren die zij in haar werk gebruikt en dat de leerlingen die kunnen herkennen en kunnen aanbrengen op hun vogels. Eerst tekenen ze met markers de vlakken en vullen die daarna op met verf als een soort kleurplaat. Als de verf is gedroogd gaan ze er nog een keer overheen met een zwarte permanente marker om duidelijke en nette lijnen aan te brengen.

5 De eisen

De leerlingen laten aan het begin van les 2 hun opgedroogde vogellichamen zien zodat de docent kan beoordelen of het genoeg laagjes papier-maché zijn.

De leerlingen werken met:

- Ballonnen
- Kranten
- Behanglijm
- Verschillende soorten karton
- Lijm
- Schilder tape
- Schaar
- Potloden
- Houten poten
- Zwarte permanente markers
- Acrylverf

Dit is een individuele opdracht. Maar de leerlingen kunnen wel samen werken om een grotere accessoires voor hun vogel te maken, zoals een wip waar beide vogels gebruik van kunnen maken.

Aan

6 Beoordelingscriteria

De leerlingen worden beoordeeld op:

- Product	2x
- Afwerking	1x
- Werkhouding	1x

7 Benodigdheden

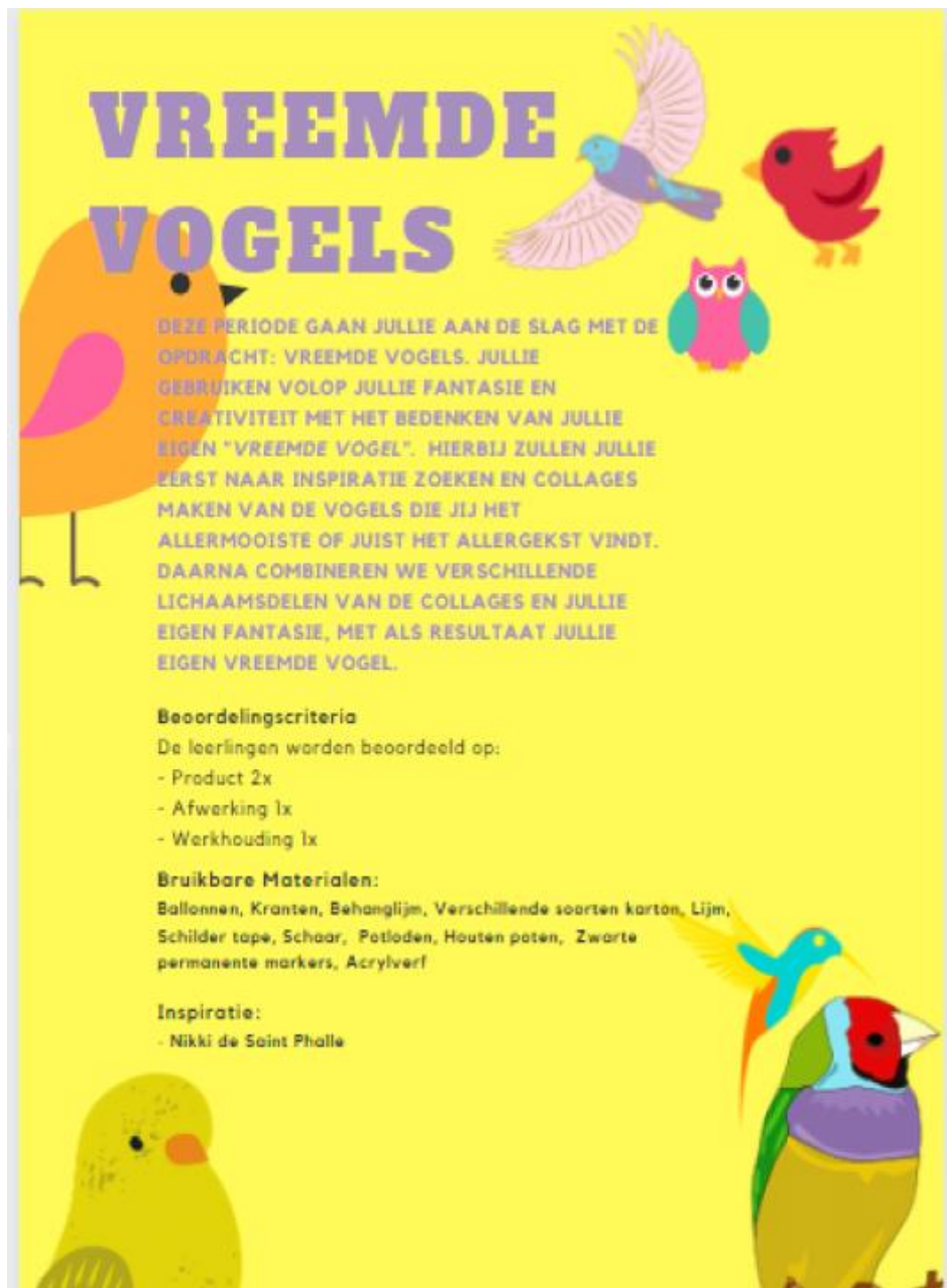
Voor de docent:

- Een plek om de drogende papier-maché werken op te hangen/ neer te zetten
- De materialen
- Digibord voor presentatie

Voor de leerling:

- Lesbrief papier-maché
- Lesbrief Niki de Saint Phalle

8 Lesbrief/hand-out voor leerlingen

VREEMDE VOGELS

DEZE PERIODE GAAN JULLIE AAN DE SLAG MET DE OPDRACHT: VREEMDE VOGELS. JULLIE GEBRUIKEN VOLOP JULLIE FANTASIE EN CREATIVITEIT MET HET BEDENKEN VAN JULLIE EIGEN "VREEMDE VOGEL". HIERBIJ ZULLEN JULLIE EERST NAAR INSPIRATIE ZOEKEN EN COLLAGES MAKEN VAN DE VOGELS DIE JIJ HET ALLERMOOISTE OF JUIST HET ALLERGEKST VINDT. DAARNA COMBINEREN WE VERSCHILLENDE LICHAAMSDLEN VAN DE COLLAGES EN JULLIE EIGEN FANTASIE, MET ALS RESULTAAT JULLIE EIGEN VREEMDE VOGEL.

Beoordelingscriteria
De leerlingen worden beoordeeld op:

- Product 2x
- Afwerking 1x
- Werkhouding 1x

Bruikbare Materialen:
Ballonnen, Kranten, Behanglijm, Verschillende soorten karton, Lijm, Schilder tape, Schaar, Petloden, Houten poten, Zwarte permanente markers, Acrylverf

Inspiratie:

- Nikki de Saint Phalle

Papier-Maché

OM HET LICHAAM VAN DE VREEMDE VOGEL STEVIG EN MOOI TE MAKEN KUNNEN WE PAPIER MACHE GEBRUIKEN. MET PAPIER MACHE KUN JE DE MEEST MOOIE VORMEN NABOOTSEN EN DAT GAAN JULLIE VANDAAG DOEN MET HET LICHAAM VOOR DE VREEMDE VOGELS. MET PAPIER-MACHÉ LIJM EN KRANTEN PAPIER BEPLAKKEN JULLIE DE BALLON.

STAPPENPLAN:

1. ZORG VOOR EEN NETTE WERKPLEK, DUS PAK PLACEMATS EN DOE EEN SCHORT AAN.
2. VERSCHEUR DE KRANT IN LANGE REPEN PAPIER TOT JE DENKT GENOEG TE HEBBEN OM JE BALLON IN VIER LAGEN TE KUNNEN BEPLAKKEN
3. PAK DE LIJM ERBIJ EN DOOP HIER DE GESCHEURDE STUKJES PAPIER STUK VOOR STUK IN EN BEPLAK DE BALLON
4. ZORG ERVOOR DAT JE HET GOED GLAD STRIJKT EN DAT DE BALLON EGAAL BEPLAKT WORDT
5. ALS JE DENKT MINIMAAL 4 LAGEN TE HEBBEN KUN JE JE BALLON ERGENS OPHANGEN OM HEM TE LATEN DROGEN
6. SCHRIJF JE NAAM OP EEN KAARTJE EN HANG DEZE BIJ DE BALLON ZODAT IEDEREEN WEET VAN WIE WELKE BALLON IS.
7. RUIM JE WERKPLEK OP EN VERZAMEL AL HET OVERIGE GESCHEURDE KRANTENPAPIER IN EEN ZAK.

Niki de Saint-Phalle

EEN GOEDE INSPIRATIE VOOR ALS JULLIE JE VOGELS GAAN BESCHILDEREN IS DE KUNSTENARES NIKI DE SAINT-PHALLE. ZIJ SCHILDERD MET VEEL KLEUR EN FIGUREN IN HAAR WERK. DIT KUNNEN JULLIE OOK TOEPASSEN OP JULLIE VOGELS. DENK AAN EEN PRINT OP DE POTEN, VLEUGELS OF OP DE SNAVEL.

9 Planning per les

Les	In deze les...	Materiaal
1	Uitleg vreemde vogels en papier-maché Leerlingen maken de romp van de vogels en voegen veel laagjes papier-maché toe. Het moet helemaal hard zijn als het opdroogt.	<ul style="list-style-type: none"> - Ballon - Kranten - Behanglijm
2	Hoofd, benen, staart en vleugels van de vreemde vogels maken (Als het lichaam van de vogels ingedrukt kan worden met de duimen is het een te dunne laag en moeten er nog een paar extra lagen worden toegevoegd)	<ul style="list-style-type: none"> - Verschillende soorten karton - Lijm - Schilder tape - Schaar - Potloden - Houten poten
3	Verder gaan met het maken van de ledematen van de vogels. Leerlingen die sneller klaar zijn kunnen alvast beginnen met accessoires maken.	<ul style="list-style-type: none"> - Verschillende soorten karton - Lijm - Schilder tape - Schaar - Potloden - Houten poten
4	Accessoires voor de vogels maken en alles bedekken met papier-maché.	<ul style="list-style-type: none"> - Verschillende soorten karton - Lijm - Schilder tape - Schaar - Potloden - Kranten - Behanglijm
5	Uitleg Nikkie de Saint Phalle Patroon op vogels maken en schilderen. (Zorg ervoor dat ze niet te moeilijke patronen maken)	<ul style="list-style-type: none"> - Zwarte permanente markers - Acrylverf
6	Verder gaan met schilderen en daarna nog een keer over de lijnen gaan met zwarte stift.	<ul style="list-style-type: none"> - Zwarte permanente markers - Acrylverf